

Festivalový hlásnik

© šéfredaktorka: Barbora Gvozdjaková (bug) autori: Jana Libantová (jali), Zuzana Kožaková (zk), Mária Nikelová (mn), Barbora Gvozdjaková (bug), grafická úprava: Miro Záhoranský

Sobota 14. september 2024

Nový dokument Petra Kerekesa *Wishing on a Star* doplával do Piešťan priamo z Benátok.

Nenechajte si ujsť!

13:00 | Fon "POZOR, PADÁ KULTÚRA!"

Diskusia šéfredaktora portálu Aktuality.sk Petra Bárdyho s Ilonou Németh, Alexandrou Kusou a Nikitom Slovákcom.

14:00 | Fon ARCHITEKTÚRA ČSSR '58 – '89

Jan Zajíček nakrútil podľa námetu Vladimira 518 unikátnu celovečernú výpravnú sondu do predrevolučnej architektonickej scény.

20:00 | Du SLÁVNOSTNÉ ODOVZDÁVANIE CIEN

Kto si preberie ocenenia v jednotlivých kategóriách?

20:00 | Spa ŠTYRIA MALÍ DOSPELI

Zdá sa, že polyamoria sa dnes spája výlučne s mladou generáciou, nemusí to však tak byť vždy.

23:00 | Fon FILMOVÁ NOC

V sobotu ani tento rok mnohí účastníci festivalu spať nebudú.

Tipy dňa

Priscilla

20:30 | Kin Životopisný film o Priscille Presley, ktorý je zúžený na životné obdobie, ktoré prežila s Elvisom Presleym. Štrnásť ročná Priscilla sedí v bistre, kde dostane pozvánku na večierok u Elvise. O desať rokov starší Elvis si ju hneď všimne a zamiluje sa. Priscilla pôsobí veľmi čisto a hanblivo, čo mu imponuje. Téma sa sústreďuje na súkromný život s Elvisom a samotné prežívanie Priscilly. Sledujeme tak nevinné prepojenie, ale aj sled nesťastných situácií a reakcií, ktoré odpovedajú spoločenskému a manipulatívne správaniu, ale tiež potláčaniu snov a túžieb samotnej Priscilly, ktorá upadla do sveta zlatej kľietky. Príbeh naivne zamilovaného dievčaťa, ktoré je od začiatku tak trochu vyvolené, no len na oko, režírovala Sofia Coppola. Snímka pôsobí ako protipól k filmu od Baze Luhrmanna s názvom *Elvis* z roku 2022. Sofia Coppola napísala film podľa memoárov Priscilly Beaulieu Presley *Elvis a ja*. Herečka Cailie Spaeny, získala za stvárnenie Priscilly na Filmovom festivale v Benátkach cenu za najlepšiu herečku (2023). (jali)

Zborovňa

11:00 | Du V najnovšom celovečernom filme nemeckého scenáristu a režiséra Ilkera Çataka *Zborovňa* (2023) sledujeme príbeh učiteľky Carly, ktorá sa v škole snaží vyriešiť ošemetný problém krádeže v zborovni. Spočiatku zlá situácia eskaluje do čoraz enormnejších rozmerov aj napriek tomu, že existuje dôkaz, ktorý jednoznačne odhalí vinníka. Zanovitosť učiteľky, ktorá sa odmieta vzdať svojich ideálov, tak narazí na skalu, ktorá sa len ťažko dá obísť. *Zborovňa* je psychologickou drámou, ktorá ponúka, nielen učiteľom, istú formu katarzie. Práca s často opomínanými úskaliai demokracie a tolerance stojí na emóciami vybičovanej skupine učiteľov, žiakov a rodičov, pričom každý z nich sa dovoľáva svojej vlastnej pravdy. Vítaným paradoxom filmu je kontrast medzi pravdou a lžou, ktorý leží na pleciah tzv. čiernej ovce, ktorá je možno tá jediná, ktorá hovorí pravdu. V súčasnosti to potom môže vyznieť tak, že pravda sa v podstate nedá dokázať, a aj keď disponujete dôkazmi, ktoré by Vaše tvrdenie potvrdili, sú zmeštené zo stola práve kvôli zákonu o ochrane údajov a práva na súkromie. A zlodej je razom na koni. (zk)

Zásah šťastím

17:00 | Spa Fanny je úspešná galeristka v Paríži. Spolu s jej manželom Jeanom vedú bezstarostný harmonický život. Dej sa začne zamotávať vo chvíli, keď Fanny náhodne stretne svojho bývalého spolužiaka, spisovateľa Alaina. V poradí už 50ty film režiséra Woodyho Allena opäť s istotou ponúka až naivne náhodné ponorenie sa do príbehu, kde Alainova otvorenosť a citlivosť zapletie hlavu Fanny natoľko, že to vyústi do vzťahu. Vďaka pomeru medzi Fanny a Alainom, sa začnú odkrývať tajomstvá a charakter jej manžela. Tu sa príbeh zamotáva viac ako len romanticky. S iróniou a ľahkosťou Allen popúšťa fantáziu a z romantického príbehu sa stáva detektívna dráma. (jali)

Rozhovor:

Jaro Vojtek

Slovenský režisér opätovne prináša do Piešťan spracovanie tabuizovanej témy a znova sa mu to darí s jeho typickou empatiou a citlivosťou.

Témou Vášho filmu *Tretí koniec palice*, ktorý uvádzame na Cinematiku je inakosť v inakosti. Prečo ste sa rozhodli práve pre túto kombináciu?

Už roky ma priťahujú príbehy na prvý pohľad nevidené, ktoré treba nájsť objaviť a pritom sú tak blízko medzi nami. Tak je to aj s témou *Tretieho konca palice*. Chcel som nájsť spojené nádoby v týchto témach inakosti ktoré sa nachádzajú či v marginalizovaných tak vo väčšinovom obyvateľstve našej krajiny. Vidím v tom aj emocionálne prepojenie menšiny s väčšinou tým, že majú tieto inakosti podobný osud. To nás spája. V rómskej komunite sú tak isto nábožensky, zdravotne, alebo inak determinované skupiny ľudí. To nás môže robiť ľudskejšími k sebe aj keď máme inú pleť a kultúru. Spájajú nás veci ktoré sú mimo týchto predsudkov. To bol motív prečo som sa rozhodol nakrútiť inakosť v inakosti. Myslím si, že film má možnosť hľadať prieniky k dobru. A možná nenávisť veľakrát pochádza zo strachu z nepoznaného. Preto som chcel aby sa diváci spoznali s inakosťou v menšinách a pochopili, že žijú do veľkej miery rovnaké životy ako my.

Aký je to pocit sekundárnej viktimizácie v spoločnosti, ktorá sa k Rómom v osadách a LGBTI+ ľuďom naprieč Slovenskom, diplomaticky povedané, správajú odmietavo? Ako tieto otázky reflektujú samotní obyvatelia osady?

Je to stále živá vec čo je po tridsiatich rokoch snahy o zdemokratizovanie našej spoločnosti a tým aj búraním menšinových komplexov tragédia. Je to pocit zacyklenia s generácie na generáciu. Pociť, že o čokoľvek sa Rómovia snažia, stále je to nedostačujúce. Sú neustále ponížovaní zo strany politikov a tak aj zo strany mainstreamu. Pociť nepochopenia a Sisyfovskej snahy Rómov je už zaužívaný zrazeným spôsobom, že sú nechcení v našej spoločnosti. Áno, niečo sa pohlo, ale je to zúfalo málo. Rómovia vidia v bielej väčšine nepriateľa. Je to podľa mňa pocit rezignácie. U niektorých Rómov je to doslova snaha o útek z osád, aby sa im žilo lepšie, ale to sú ojedinelé prípady. Obávam sa, že tento stav bude ešte dlho v tomto nepochopení. ([bug](#))

14:00 | Fon TRETÍ KONIEC PALICE

Profil: Paolo Sorrentino

Meno talianskeho režiséra a scenáristu Paola Sorrentina patrí k najznámejším súčasnej nielen domácej ale aj svetovej kinematografie. Autor má špecifický rukopis. Často býva prirovnávaný k veľikánom talianskej kinematografie ako Federico Fellini či Michelangelo Antonioni – a to právom. Za väčšinu svojich počínov získal mnoho filmových ocenení. Pridal niekoľko cien Americkej Filmovej Akadémie, britských sošiek BAFTA či ceny z filmových festivalov v Cannes či Benátkach. Neapolský rodák debutoval pred viac ako dvoma dekadami filmom žánrovo niekde medzi komédiou a drámou *Prebytočný človek* (2001). Už v ňom spolupracoval so skvelým talianskym hercom Tonim Servillom, s ktorým pracoval aj vo svojej ďalšej tvorbe. O tri roky neskôr prišli *Následky lásky* (2004) a následne *Rodinný priateľ* (2006). V roku 2011 priniesol svoje prvé dielo natočené v angličtine v hlavnej úlohe so skvelým Seanom Pennom – *Tu to musí byť*. Penn stvárňuje bývalú rockovú hviezdu Cheyenne. Smrť otca, ktorého nevidel viac ako tridsať ro-

kov, ho prinúti vycestovať na púť naprieč krajinou. O dva roky neskôr priniesol naozaj krásnu *Veľkú nádheru*, ktorú sme uvideli aj my na Cinematiku v Dome umenia. Získal za ňu Oscara, Zlatý Glóbus aj ocenenie BAFTA. Silnú výpoveď poskytol v trojdielnej dráme *Oni a Silvio* (2018), kde sa detailne venoval kontroverznému a trestanému politikovi Silviu Berlusconi. Film sa zaradil do línie mnohých jeho predchodcov, ktoré si v jednej z dejových línií vplietla kritiku politiky. O tri roky neskôr priniesol pre streamovaciu platformu Netflix drámu *Božia ruka*, kde sa vracia do rodného Neapola rozpráva vlastne svoj osobný príbeh. Paolo Sorrentino sa vo svojej tvorbe venoval aj seriálovej tvorbe a to konkrétne v minisériách pre stanicu HBO – *Mladý pápež* (2016) a jej voľným pokračovaním *Nový pápež* (2019). Tu svoje témy rozširuje, ako už názov napovedá, o kritiku cirkevnej hierarchie. Festival Cinematik uvádza v premiére jeho novinku *Parthenope*, ktorú uviedli tento rok v Cannes. ([bug](#))

20:00 | Du PARTHENOPE

Recenzia: Šedá zóna

Portrét matky, ktorá rozpráva svoj príbeh v mene všetkých žien, ktorým sa dieťa narodilo v tzv. šedej zóne. Teda v období medzi 23. a 26. týždňom tehotenstva, kedy sú ich orgány ešte nedostatočne vyvinuté a je len malá šanca na prežitie. Ak sa stane, že zomrú do 24 hodín, považuje sa to podľa zákona za potrat. Filmová esej *Šedá zóna* je osobným príbehom a zároveň poctou matkám a rodinám predčasne narodených detí, rizikových novorodeniatok a zraniteľných znevýhodnených. Ide o časozberný poetický dokument zaoberajúci sa kreatívnou formou sociálnym témam. Rozprávanie ženy dopĺňajú

ilustračné čiernobiele zábery z nemocnice, ktoré sú pomocou farebnosti odlišené od štylizovaných ilustračných záberov ženy, ktorú vo filme stvárňuje sama autorka filmu. Skutočné dialógy, autenticitu a pocit zblíženia sa s rodinou dotvára zachytenie bežných intímnych situácií zo života, ktoré zachytili na kameru jej členovia. Autorka Daniela Meressa Rusnoková otvára morálne otázky vzťahu okolia k znevýhodneným ľuďom a tiež úvahu nad tým, či rôzne zdravotné terapie skutočne pomáhajú alebo honba za zdravím môže telu aj uškodiť. Zároveň vyzdvihuje dôležitosť lásky, vzájomnej pomoci, pozornosti a boja za život. ([mn](#))

17:00 | Fon ŠEDÁ ZÓNA

